

Legea Privind azilul în Republica Moldova

Pornind de la necesitatea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în conformitate cu principiile și cu normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, conștientizând că reglementarea statutului refugiaților constituie o garanție importantă a drepturilor omului, precum și de la necesitatea asigurării compatibilității actelor legislative naționale cu legislația comunitară prin procedură de armonizare, în temeiul art.19 și art.72 alin.(3) lit.r) din Constituția Republicii Moldova,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul prezentei legi

(1) Prezenta lege stabilește statutul juridic al solicitanților de azil, al beneficiarilor de protecție internațională, de protecție temporară și de azil politic, precum și procedura de acordare, încetare și anulare a protecției.

(2) Scopul legii este instituirea unui cadru juridic și instituțional de funcționare a sistemului de azil în Republica Moldova.

(3) Azilul se acordă în conformitate cu dispozițiile prezentei legi și ale altor acte normative, cu principiile și cu normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, respectându-se prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 2. Sfera de acțiune a prezentei legi

(1) Sub incidența prezentei legi cad solicitanții de azil, beneficiarii unei forme de protecție și autoritățile competente în domeniul azilului.

(2) Prezenta lege nu se aplică persoanei recunoscute de autoritatea Republicii Moldova ca având drepturi și obligații legate de deținerea cetățeniei Republicii Moldova.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

aflux masiv și spontan de persoane strămutate – intrare pe teritoriul Republicii Moldova a unui număr mare de persoane care vin dintr-o țară sau dintr-o zonă geografică specifică și care depășesc capacitatea Direcției azil și integrare a Biroului

migrație și azil de soluționare a cererilor individuale privind recunoașterea statutului de refugiat sau acordarea protecției umanitare în condițiile și în termenele prevăzute de lege;

azil – instituție juridică prin al cărei intermediu statul oferă străinului protecție, recunoscându-i statutul de refugiat și acordându-i protecție umanitară, protecție temporară sau azil politic;

azil politic – protecție excepțională acordată străinului de către Președintele Republicii Moldova;

beneficiar de protecție internațională – cetățean străin sau apatrid căruia i s-a recunoscut statutul de refugiat sau i s-a acordat protecție umanitară, astfel cum sînt definite la art. 17 și 19;

beneficiul dubiului – principiu procedural aplicat persoanei care întrunește condițiile art. 44;

centru de cazare – centru destinat cazării temporare a solicitanților de azil și a beneficiarilor de protecție internațională în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;

cerere de azil – manifestare de voință, exprimată în scris sau oral în fața autorităților competente, din care să rezulte că se solicită o formă de protecție pe teritoriul Republicii Moldova;

membri de familie – soțul sau, după caz, soția, copiii cu vîrstă de pînă la 18 ani, necăsătoriți, aflați în întreținerea acestora, indiferent de faptul dacă sînt din căsătorie ori din afara căsătoriei, ori adoptați, potrivit legii naționale din țara de origine, precum și părinții soților care locuiesc împreună cu ei;

minor – cetățean străin sau apatrid care nu a împlinit vîrsta de 18 ani și nu are capacitate de exercițiu deplină;

minor neînsoțit – cetățean străin sau apatrid cu vîrsta sub 18 ani care intră/a intrat sau care a fost lăsat pe teritoriul Republicii Moldova fără a fi însoțit de o persoană adultă care să fie responsabilă de acesta prin lege și atît timp cît nu este luat efectiv în îngrijire de o astfel de persoană;

persoane strămutate – străini nevoiți să-și părăsească țara sau regiunea de origine, care nu se pot întoarce în condiții de siguranță datorită situației ce persistă în acea țară sau regiune și care se pot încadra în domeniul de aplicare a art. 1 (A) din Convenția de la Geneva privind statutul refugiaților din 28 iulie 1951 sau altor instrumente naționale ori internaționale prin care se acordă protecție internațională, în special:

a) persoane care au părăsit zone de conflict armat sau de violență endemică;

b) persoane care sînt expuse vătămărilor grave în sensul art. 45 sau care au fost victime ale încălcărilor sistematice sau generalizate ale drepturilor lor;

procedură de azil – totalitate a actelor și acțiunilor îndeplinite, precum și activităților desfășurate de autoritățile competente, în vederea acordării unei forme de protecție pe teritoriul Republicii Moldova;

protecție internațională – statut de refugiat și statut conferit prin protecție umanitară, definite la art. 17 și 19;

protecție temporară – protecție cu caracter excepțional menită să asigure, în cazul unui flux masiv și spontan de persoane strămutate care nu se pot întoarce în țara de origine, protecție imediată și temporară unor astfel de persoane, dacă există riscul ca sistemul de azil să nu poată procesa acest flux fără efecte adverse pentru funcționarea sa eficientă, în interesul persoanelor în cauză și al altor persoane care au nevoie de protecție;

protecție umanitară – formă de protecție acordată, conform art. 19, cetățeanului străin sau apatridului din alte motive decît cele prevăzute de Convenția de la Geneva din 28 iulie 1951;

reprezentant legal al minorului – părintele sau persoana desemnată, conform legii, să apere drepturile și interesele minorului;

solicitant sau solicitant de azil – străinul care a depus o cerere de azil, nesoluționată încă prin decizie irevocabilă;

statut de refugiat – formă de protecție, recunoscută de Republica Moldova, a cetățeanului străin sau apatridului care întrunește condițiile prevăzute în Convenția privind statutul refugiaților, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951, precum și în Protocolul privind statutul refugiaților din 31 ianuarie 1967;

țară de origine – țară al cărei cetățean este străinul sau, dacă acesta deține multiple cetățenii, fiecare țară al cărei cetățean este, iar în cazul apatridului, țara în care acesta își avea domiciliul legal și obișnuit.

Capitolul II. AUTORITĂȚILE COMPETENTE ÎN SOLUȚIONAREA PROBLEMELOR DE AZIL

Articolul 4. Ministerul Afacerilor Interne

(1) Direcția azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne este responsabilă de implementarea politicilor în domeniul azilului prin examinarea și soluționarea cererilor de azil, prin protecția solicitanților de azil, beneficiarilor de protecție internațională, de protecție temporară sau de azil politic, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Direcția azil și integrare colaborează cu autoritățile administrației publice în procesul de implementare a normelor și procedurilor necesare pentru a se asigura respectarea drepturilor solicitanților de azil, beneficiarilor de protecție internațională, de protecție temporară sau de azil politic. În acest scop, funcționarii Direcției azil și integrare au acces la aceste categorii de persoane, indiferent de locul aflării lor pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv la frontieră și în zonele de tranzit.

(3) Conducătorul Direcției azil și integrare emite decizii, dispoziții, alte acte ce țin de soluționarea cererilor de azil.

Articolul 5. Atribuțiile Direcției refugiați

Direcția azil și integrare:

- a) înregistrează cererile solicitanților de azil, îi interviează, colectează datele și probele necesare completării dosarului la fiecare cerere de azil;
- b) realizează măsurile de protecție și de asistență oferite solicitanților de azil și beneficiarilor unei forme de protecție;
- c) propune înființarea, la necesitate, a centrelor de cazare și administrează aceste centre;
- d) este responsabilă de gestionarea mijloacelor financiare alocate ei, altor ajutoare, precum și asistenței financiare, acordate solicitanților de azil și beneficiarilor de protecție internațională de către organizațiile naționale și internaționale;
- e) exercită alte atribuții în domeniul azilului prevăzute de legislația Republicii Moldova.
- f) poate propune preluarea de către Republica Moldova a unor refugiați pe teritoriul altor state aflați în nevoie de reinstalare, care au fost recunoscuți potrivit Convenției de la Geneva din 28 iulie 1951. Numărul și condițiile de preluare a acestor persoane se stabilesc prin hotărâre a Parlamentului. Aceste persoane vor avea aceleași drepturi și obligații în Republica Moldova ca și refugiații recunoscuți pe teritoriul ei.

Articolul 6. Consilierul de eligibilitate

(1) Consilierul de eligibilitate este funcționar în cadrul Direcției azil și integrare, responsabil de examinarea cererilor de azil, ale cărui atribuții sînt aprobate de

directorul Biroului migrație și azil.

(2) La examinarea cererii de azil, consilierul de eligibilitate este obligat:

a) să informeze solicitantul de azil despre scopul interviului, despre drepturile și obligațiile lui, precum și despre procedura care urmează;

b) să informeze solicitantul de azil asupra faptului că informațiile pe care le prezintă vor servi drept temei la luare deciziilor;

c) să atenționeze solicitantul asupra faptului că prezentarea unor date false privind circumstanțele pe care se întemeiază cererea de azil poate constitui temei pentru respingerea cererii;

d) să se asigure că solicitantul prezintă cât mai concret posibil toate elementele relevante ale cererii sale de azil;

e) să determine credibilitatea solicitantului și să evalueze dovezile prezentate, acordându-i beneficiul dubiului, după caz, în vederea stabilirii elementelor obiective și subiective ale situației lui;

f) să coreleze elementele subiective și cele obiective cu criteriile stabilite de legislația națională în vederea acordării protecției internaționale.

g) să înainteze conducătorului Direcției azil și integrare spre aprobare decizie motivată cu privire la cererea de azil.

(3) Consilierul de eligibilitate exercită alte atribuții prevăzute de prezenta lege.

Articolul 7. Administrarea centrelor de cazare

(1) Centrele de cazare își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile prezentei legi, în baza unui regulament, aprobat de Guvern.

(2) Personalul centrelor de cazare trebuie să fie pregătit corespunzător, avînd obligația să respecte principiul confidențialității, în condițiile prezentei legi, în legătură cu orice informație obținută în desfășurarea activității.

(3) Sumele necesare acoperirii cheltuielilor de înființare, de funcționare și de întreținere a centrelor se suportă de la bugetul Ministerului Afacerilor Interne, din surse externe, identificate în acest scop, în funcție de costurile efective și în limita mijloacelor alocate.

(4) Direcția azil și integrare asigură accesul în centre al reprezentanților Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (denumit în continuare ÎCNUR) și ai organizațiilor neguvernamentale, cu care a încheiat protocoale de cooperare.

(5) În vederea desfășurării activității de consiliere, Direcția azil și integrare asigură reprezentanților organizațiilor neguvernamentale cu care a încheiat protocoale de cooperare spațiul necesar în centrele de cazare.

Articolul 8. Cooperarea internațională

(1) Republica Moldova cooperează cu alte state și cu organizații internaționale în vederea soluționării problemelor de azil.

(2) Guvernul cooperează cu Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați în baza acordului de colaborare semnat între Guvernul Republicii Moldova și Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați.

(3) Direcția azil și integrare informează solicitanții de azil și beneficiarii unei forme de protecție despre posibilitatea de a contacta ÎCNUR. Reprezentanții acestuia pot comunica cu fiecare solicitant de azil și cu fiecare

Capitolul III. PRINCIPII GENERALE

Articolul 9. Accesul în teritoriu

(1) Autoritățile competente asigură accesul în teritoriul Republicii Moldova al oricărui străin aflat la frontiera de stat, din momentul manifestării de voință, exprimată în scris sau oral, din care să rezulte că acesta solicită protecția Republicii Moldova. Autorizarea se va efectua în conformitate cu art.54.

(2) Solicitanții de azil nu vor fi sancționați pentru intrare sau ședere ilegală pe teritoriul Republicii Moldova. Tratamentul aplicat acestor persoane se va conforma standardelor internaționale referitoare la drepturile omului și prevederilor prezentei legi.

Articolul 10. Nediscriminarea

Prevederile legislației naționale se aplică solicitanților de azil și beneficiarilor unei forme de protecție fără discriminare, indiferent de rasă, cetățenie, etnie, limbă, religie, apartenență politică, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vîrstă.

Articolul 11. Principiul nereturnării

(1) Nici un solicitant de azil nu va fi expulzat sau returnat de la frontieră ori de pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Nici un beneficiar al unei forme de protecție nu poate fi returnat sau expulzat într-o țară ori în teritoriu unde ar putea exista o amenințare a vieții sau a libertății lui sau în care ar putea fi supus torturii, tratamentelor inumane sau degradante.

(3) Fără a aduce atingere prevederilor alin.(2) și fără a afecta în mod automat forma de protecție de care beneficiază, persoana care a fost recunoscută ca refugiat sau căreia i s-a acordat protecție umanitară poate fi expulzată sau returnată de pe teritoriul Republicii Moldova dacă:

a) există motive temeinice a considera că prezintă un pericol pentru securitatea statului Republicii Moldova;

b) fiind condamnată pentru o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă, prevăzută de Codul penal al Republicii Moldova, pentru care a fost emisă hotărâre judecătorească definitivă, prezintă un pericol pentru ordinea publică din Republica Moldova.

(4) Direcția refugiați va coordona cu autoritățile competente în vederea constatării existenței sau lipsei motivelor de a considera că o persoană prezintă pericol pentru securitatea națională sau pentru ordinea publică.

(5) Refugiatului sau beneficiarului de protecție umanitară în a cărui privință a fost emisă hotărâre judecătorească de expulzare, în conformitate cu prevederile Codului penal, i se acordă un termen rezonabil pentru efectuarea formalităților de admitere într-o altă țară.

Articolul 12. Unitatea familiei

(1) Autoritățile competente respectă principiul unității familiei în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Membrii de familie ai beneficiarului de protecție internațională beneficiază de aceeași formă de protecție și de același statut ca și beneficiarul.

(3) Prezentul articol se aplică membrilor de familie care îndeplinesc următoarele condiții:

a) însoțesc beneficiarul de protecție internațională;

b) se află în întreținerea acestuia și domiciliază împreună cu el;

c) statutul lor personal nu este incompatibil cu statutul beneficiarului de protecție internațională.

(4) Soțul, soția beneficiază de principiul unității familiei în cazul în care căsătoria a fost încheiată înainte de intrare pe teritoriul Republicii Moldova și înainte de data solicitării azilului de către beneficiar.

(5) Membrilor de familie ai beneficiarului de protecție internațională cărora li s-a acordat protecție internațională în condițiile alin. (3) li se menține această protecție în caz de divorț, de separare sau de deces al beneficiarului.

(6) Alineatele (1) și (2) nu se aplică atunci când membrul de familie este sau urmează a fi exclus de la protecție internațională în temeiul articolelor 18 și 20.

Articolul 13. Confidențialitatea

(1) Datele și informațiile referitoare la cererea de azil sînt confidențiale.

(2) Obligația privind respectarea confidențialității revine tuturor autorităților și organizațiilor care desfășoară activități în domeniul azilului, terților care sînt implicați în procedura de azil sau care intră accidental în posesia unor astfel de date.

Articolul 14. Protecția minorilor

(1) Minorul solicitant de azil sau beneficiar de protecție internațională, de protecție temporară sau de azil politic, însoțit sau neînsoțit, este protejat și beneficiază de asistența corespunzătoare pentru a se putea bucura de toate drepturile recunoscute de Convenția ONU cu privire la drepturile copilului și de celelalte instrumente internaționale privind drepturile omului la care Republica Moldova este parte.

(1-1) Autoritatea tutelară teritorială de la locul aflării minorului neînsoțit solicitant de azil ori a celui care beneficiază de protecție internațională, de protecție temporară sau de azil politic este reprezentantul legal al minorului respectiv și acționează în numele lui în raport cu persoanele fizice și juridice, inclusiv cu autoritățile administrației publice, organele de urmărire penală și instanțele judecătorești.

(2) În toate acțiunile și deciziile care privesc minorii, interesele minorului vor prevala.

Capitolul IV. FORMELE DE PROTECȚIE ACORDATE PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 15. Integrarea beneficiarilor de protecție internațională

Autoritățile publice centrale și locale colaborează cu Biroul migrație și azil în vederea asigurării realizării eficiente a procesului de integrare a beneficiarilor de protecție internațională.

Articolul 16. Formele de protecție

În condițiile prezentei legi, pe teritoriul Republicii Moldova persoanei i se acordă una din următoarele forme de protecție:

- a) statutul de refugiat;
- b) protecție umanitară;
- c) protecție temporară;
- d) azil politic.

Articolul 17. Statutul de refugiat

(1) Statutul de refugiat se recunoaște, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, nedeținând nici o cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

Articolul 18. Motivele de excludere de la recunoașterea statutului de refugiat

(1) Un străin este exclus de la recunoașterea statutului de refugiat în cazul în care:

a) beneficiază de protecție sau de asistență din partea unui organism sau a unei instituții a Organizației Națiunilor Unite, alta decât ÎCNUR. În cazul în care această protecție sau asistență a încetat pentru un motiv oarecare fără ca situația persoanelor respective să fi fost reglementată în mod definitiv, în conformitate cu rezoluțiile relevante adoptate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite, ele vor beneficia de drepturi ce rezultă din prezenta lege;

b) se consideră că are drepturile și obligațiile aferente deținerii cetățeniei Republicii Moldova sau drepturile și obligațiile echivalente acestora.

(2) Un străin este exclus de la recunoașterea statutului de refugiat dacă există motive întemeiate să se creadă că:

a) a comis o infracțiune împotriva păcii, o crimă de război sau o infracțiune împotriva umanității, așa cum sînt definite în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și în legislația penală a Republicii Moldova;

b) a comis o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă de drept comun înainte de a intra pe teritoriul Republicii Moldova;

c) a comis fapte care sînt contrare scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite, enunțate în preambulul și în art. 1 și 2 din Carta Națiunilor Unite;

d) a planificat, a facilitat sau a participat la săvârșirea unor acte de terorism, după cum sînt definite în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

e) prezintă pericol pentru ordinea publică sau pentru securitatea Republicii Moldova.

(3) Elementele constitutive ale infracțiunii menționate la alin. (2) lit. a)–c) prezintă un motiv de excludere a străinului de la recunoașterea statutului de refugiat, dacă aceste fapte au fost comise în orice formă de instigare sau participare, conform prevederilor legii penale a Republicii Moldova.

Articolul 19. Protecția umanitară

Protecția umanitară se acordă străinului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat, dar în a cărui privință există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în țara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămările grave definite la art. 45 alin. (3) și nu poate sau, ca urmare a acestui risc, nu dorește să obțină protecția respectivei țări.

Articolul 20. Motivele de excludere de la acordarea protecției umanitare

(1) Un străin este exclus de la acordarea protecției umanitare dacă există motive întemeiate să se creadă că:

a) a comis o infracțiune împotriva păcii, o crimă de război sau o infracțiune împotriva umanității, așa cum sînt definite în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și în legislația penală a Republicii Moldova;

b) a comis o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă de drept comun înainte de a intra pe teritoriul Republicii Moldova;

c) a comis fapte care sînt contrare scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite, enunțate în Preambulul și în art.1 și 2 din Carta Națiunilor Unite;

d) prezintă un pericol pentru ordinea publică sau pentru securitatea Republicii Moldova;

e) a planificat, a facilitat sau a participat la săvârșirea unor acte de terorism, după cum sînt definite în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Elementele constitutive ale infracțiunii menționate la alin.(1) lit.a)–c) prezintă un motiv de excludere a străinului de la acordarea protecției umanitare, dacă aceste fapte au fost comise în orice formă de participare, conform prevederilor legii penale a Republicii Moldova.

Articolul 21. Procedura de acordare a protecției temporare

(1) Protecția temporară se acordă prin hotărîre de Guvern, la propunerea Ministerului Afacerilor Interne, în baza unui raport prezentat de Biroul migrație și azil privind necesitatea de acordare a protecției temporare. Prin hotărîre de Guvern, se stabilesc măsurile și perioada pentru care se acordă protecție temporară.

(2) Raportul este elaborat în baza analizei situației, efectuată de Direcția azil și integrare, luîndu-se în considerare cauzele eventualelor afluxuri de persoane.

(3) Protecția temporară se acordă pe o perioadă de un an. În cazul în care motivele de protecție temporară persistă, durata protecției temporare poate fi prelungită cu perioade de 6 luni, pentru maximum un an, dar care să nu depășească 2 ani.

(4) La acordarea, implementarea și încetarea protecției temporare, Guvernul va consulta ÎCNUR și alte organizații internaționale.

Articolul 22. Înregistrarea și documentarea beneficiarilor de protecție temporară

(1) Direcția azil și integrare înregistrează datele personale ale beneficiarilor de protecție temporară pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Direcția azil și integrare adoptă măsurile necesare pentru a pune la dispoziția persoanelor care beneficiază de protecție temporară documentele necesare pentru întreaga durată a protecției.

(3) Fiecărui beneficiar de protecție temporară i se eliberează un document de identitate prin care i se acordă permisiunea de a rămîne pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 23. Depunerea cererii de azil de către beneficiarul de protecție temporară

(1) Beneficiarul de protecție temporară poate depune individual cerere de azil.

(2) Beneficiarul de protecție temporară care a depus cerere de azil își va menține statutul de solicitant de azil pînă la data rămîinerii irevocabile a deciziei cu privire la cererea sa.

(3) Beneficiarului de protecție temporară care a depus cerere de azil nu i se vor aplica prevederile privind protecția temporară.

(4) Dacă, în urma unei analize, cererea de azil este respinsă, persoana va continua să beneficieze de protecție temporară pentru restul perioadei de protecție.

Articolul 24. Garanțiile acordate minorilor neînsoțiți

(1) Minorilor neînsoțiți li se aplică măsurile de protecție a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.

(2) Direcția azil și integrare întreprinde toate măsurile necesare pentru înregistrarea rapidă a minorilor neînsoțiți și referirea lor imediată către autoritatea tutelară cea mai apropiată în vederea asigurării tuturor măsurilor de protecție necesare.

Articolul 25. Motivele de excludere de la acordarea protecției temporare

(1) Străinii care cad sub incidența art.20 vor fi excluși de la acordarea protecției temporare.

(2) În cazul în care există indicii pentru a se considera că persoana căreia i se acordă protecție temporară cade sub incidența uneia din clauzele de excludere prevăzute la art.20, cererea de azil a persoanei respective va fi examinată în procedură ordinară.

(3) Deciziile sau măsurile de excludere vor fi întemeiate pe principiul proporționalității.

Articolul 26. Motivele de încetare a protecției temporare

(1) Protecția temporară încetează în una din următoarele situații:

- a) atingerea duratei maxime de protecție temporară, stabilită prin hotărâre de Guvern;
- b) renunțarea la protecție;
- c) repatrierea voluntară;
- d) obținerea statutului de refugiat sau a protecției umanitare;
- e) legalizarea șederii în alt mod;
- f) reinstalarea în altă țară.

(2) Încetarea situației pentru care se acordă protecție temporară este constatată de Direcția azil și integrare și este adusă la cunoștință fiecărui beneficiar de protecție temporară.

(3) Protecția temporară poate înceta în orice moment stabilit prin hotărâre de Guvern.

(4) Hotărârea de Guvern are la bază stabilirea faptului că situația din țara de origine este de asemenea natură încât să permită returnarea în siguranță a celor cărora li s-a acordat protecție temporară, cu respectarea corespunzătoare a drepturilor omului, a libertăților fundamentale și a obligațiilor în ceea ce privește nereturnarea.

Articolul 27. Azilul politic

(1) În cazuri excepționale, persoanele care au deținut funcții politice, diplomatice sau de interes public în alte state sau în organisme internaționale, persoanele care au demonstrat un deosebit atașament, respect și interes pentru Republica Moldova, alte personalități marcante, care sînt persecutate în țara de origine pot solicita Președintelui Republicii Moldova acordarea de azil politic.

(2) Cererile prin care se solicită azil politic se examinează de către Comisia pentru problemele cetățeniei și acordării azilului politic de pe lîngă Președintele Republicii Moldova.

(3) Condițiile, regulile și temeiurile de acordare a azilului politic categoriilor de persoane specificate la alin.(1) sînt stabilite prin decret al Președintelui Republicii Moldova.

(4) Persoanele cărora li s-a respins cererea de acordare a azilului politic pot solicita acordarea unei forme de protecție în condițiile prezentei legi.

(5) Persoanele cărora li s-a acordat azil politic au drepturile și obligațiile prevăzute la art. 33 și 34.

Capitolul V. DREPTURI ȘI OBLIGAȚII

Secțiunea 1. Drepturile și obligațiile solicitanților de azil

Articolul 28. Drepturile solicitanților de azil

Solicitantul de azil beneficiază de următoarele drepturi:

- a) de a nu fi returnat sau expulzat pînă la soluționarea cererii sale de azil;
- b) de a șede în Republica Moldova pînă la expirarea unui termen de 15 zile de la data rămînerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii, cu excepția situației în care cererea de azil a fost respinsă în procedură accelerată, caz în care străinul trebuie să părăsească Republica Moldova la data rămînerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii;
- c) de a fi informat în scris, într-o limbă pe care o înțelege sau pe care se presupune în mod rezonabil că o înțelege, în momentul depunerii cererii, despre drepturile și obligațiile pe care le are pe parcursul procedurii de azil;
- d) de a fi interviuat, la solicitare, de o persoană de același sex , cu excepțiile prevăzute la art. 55 alin. (4-1);
- e) de a i se asigura gratuit interpret (traducător) în orice etapă a procedurii de azil;

- f) de a beneficia de asistență juridică în orice etapă a procedurii de azil, în condițiile legii;
- g) de a i se proteja datele personale și orice alte detalii în legătură cu cererea sa;
- h) de a fi informat despre posibilitatea contactării reprezentanților ÎCNUR;
- i) de a fi consiliat și asistat de un reprezentant al organizației neguvernamentale în orice etapă a procedurii de azil;
- j) de a i se elibera gratuit un document temporar de identitate, a cărui valabilitate va fi prelungită de Direcția azil și integrare, în conformitate cu prevederile prezentei legi. În lipsa unor documente care să certifice identitatea solicitantului, în documentul temporar de identitate va fi menționată identitatea declarată, a cărei autenticitate va fi verificată ulterior în comun cu autoritățile competente;
- k) de a fi informat despre posibilitatea și termenele de atacare a deciziei prin care i se respinge cererea;
- l) de a munci, drept care i se poate acorda temporar, la solicitare, dacă, din motive obiective, este lipsit de mijloacele de existență necesare;
- m) de a fi cazat în centru de cazare în perioada procedurii;
- n) de a beneficia, în cazul solicitantului de azil cu necesități speciale, de adaptarea condițiilor de cazare și de asistență în centrele de cazare;
- o) de a primi asistență medicală primară și de urgență, conform legislației în vigoare;
- p) de a avea acces la învățământul obligatoriu în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova;
- r) de a beneficia, în cazul familiei cu copii, precum și al minorului neînsoțit, de toate măsurile de asistență socială acordate, în conformitate cu legislația în vigoare, copiilor cetățeni ai Republicii Moldova;
- s) de alte măsuri stabilite de legislație.

Articolul 29. Dreptul minorilor la învățământ

(1) Solicitanții de azil minori au acces la învățământul obligatoriu în aceleași condiții ca și minorii cetățeni ai Republicii Moldova.

(2) Accesul la sistemul de învățământ nu poate fi amânat mai mult de 3 luni de la data depunerii cererii de rigoare de către minor sau de reprezentantul său legal. Această perioadă poate fi extinsă la un an în cazul în care este necesară asigurarea unui curs

de pregătire în vederea înscrierii în sistemul de învățământ.

Articolul 30. Accesul la asistență medicală

(1) Solicitanții de azil sînt asigurați, în conformitate cu legislația în vigoare, cu asistență medicală urgentă la etapa prespitalicească în caz de stări acute care pun în pericol viața.

(2) Solicitanților de azil li se asigură dreptul la examen medical gratuit (inclusiv anonim) în scopul depistării precoce a virusului HIV și a maladiei SIDA.

(3) Testarea la markerii HIV se face în conformitate cu legislația în vigoare.

(4) Solicitanții de azil minori au acces la asistență medicală în aceleași condiții ca și minorii cetățeni ai Republicii Moldova.

Articolul 31. Obligațiile solicitanților de azil

(1) Solicitantul de azil este obligat:

a) să prezinte toate elementele relevante ale cererii sale de azil: declarații și toate documentele existente, indicînd identitatea și cetățenia sa, țările și locurile de reședință anterioare, cererile anterioare de azil, rutele de tranzit, actele de identitate și de călătorie, motivele pentru care solicită azil;

b) să spună adevărul și să colaboreze cu consilierul de decizie în stabilirea completă a circumstanțelor pertinente referitoare la cererea sa;

c) să depună eforturi pentru a-și susține declarațiile prin orice dovezi care îi stau la dispoziție și să ofere explicații prin care să justifice lipsa dovezilor;

d) să ofere în detaliu toate informațiile în legătură cu persoana și cu experiența sa pentru a-i oferi consilierului de decizie posibilitatea de a stabili faptele relevante;

e) să predea actele de identitate, inclusiv cele de călătorie, aflate în posesia sa;

f) să informeze, în timp de 10 zile, Direcția azil și integrare despre orice schimbare a locului de trai, a statutului juridic, a stării civile, despre pierderea sau deteriorarea actelor de identitate emise de Direcția azil și integrare;

g) să informeze Direcția azil și integrare despre părăsirea localității de reședință;

h) să colaboreze cu autoritățile pentru soluționarea cererii sale și să răspundă la toate întrebările care îi sînt adresate de autoritățile competente în domeniul azilului;

i) să răspundă la solicitările Direcției azil și integrare și să se prezinte personal la sediul acesteia;

j) să se supună fotografierii și înregistrării dactiloscopice obligatorii;

k) să se supună examenului medical din motive de sănătate publică;

l) să respecte reglementările interne ale centrelor de cazare;

m) la cazarea în centru, să prezinte toate obiectele aflate asupra sa în vederea inventarierii lor;

n) să părăsească teritoriul Republicii Moldova pînă la expirarea termenului de 15 zile de la data rămînerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii de azil, cu excepția situației în care cererea de azil a fost respinsă în procedură rapidă, caz în care străinul trebuie să părăsească Republica Moldova la data rămînerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii de azil;

o) să se supună, după caz, efectuării controlului corporal preventiv și al obiectelor pe care le are asupra sa, din motive de securitate;

p) să se prezinte la Direcția azil și integrare pentru prelungirea termenului de valabilitate a documentului de identitate temporar;

q) să respecte prezenta lege și legislația în vigoare.

(2) Solicitanții de azil și membrii de familie care sînt solicitanți de azil sînt obligați să se cazeze în centrele de cazare pe parcursul procedurii de soluționare a cererii de azil în cadrul Direcției azil și integrare. Cazarea solicitanților de azil în centrele de cazare se face în condițiile stabilite de Guvern.

(3) Excepție de la alin. (2) fac:

a) cetățenii Republicii Moldova;

b) solicitanții de azil căsătoriți cu cetățeni ai Republicii Moldova;

c) străinii care au domiciliat pe teritoriul Republicii Moldova mai mult de 5 ani și au solicitat ulterior azil;

d) persoanele care au depus o nouă cerere de azil, cu excepția cazurilor cînd au apărut circumstanțe noi sau au survenit transformări de ordin politic, militar, legislativ sau social în țara de origine care ar pune în pericol viața sau siguranța solicitanților de azil;

e) solicitanții de azil care pot pune în pericol viața și/sau sănătatea persoanelor cazate în centrele de cazare.

Articolul 32. Documentele solicitantului de azil

(1) Pînă la soluționarea cererii de azil, Direcția azil și integrare eliberează solicitantului de azil un document de identitate temporar, care atestă statutul acestuia de solicitant de azil, dar nu și identitatea lui adevărată.

(2) Documentul de identitate temporar de solicitant de azil este valabil pe un termen de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii lui pentru alte termene a cîte 30 de zile, pînă la soluționarea definitivă a cererii.

(3) Minorii cu vîrsta de pînă la 16 ani însoțiți de părinți sînt înscriși în documentul de identitate temporar de solicitant de azil al fiecărui părinte. Minorul neînsoțit va fi documentat, de asemenea, cu document de identitate temporar de solicitant de azil.

(4) Documentul de identitate temporar de solicitant de azil nu se eliberează străinilor aflați în detenție atît timp cît această măsură se menține.

(5) Străinului care a solicitat azil într-un punct de trecere a frontierei de stat sau la organul de poliție i se va elibera o adeverință provizorie, a cărei valabilitate nu depășește 48 de ore. Adeverința provizorie ține loc de document de identitate temporar și permite deplasarea titularului pînă la Direcția azil și integrare. Modelul de adeverință provizorie se aprobă prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(6) Documentul solicitantului de azil este proprietate de stat și urmează a fi restituit Direcției azil și integrare.

Secțiunea 2. Drepturile și obligațiile beneficiarilor de protecție internațională

Articolul 33. Drepturile beneficiarilor de protecție internațională

(1) Protecția internațională conferă beneficiarului drepturile prevăzute de legislație pentru cetățenii străini și pentru apatrizi, precum și următoarele drepturi speciale:

a) de a fi informat în scris, într-o limbă pe care o înțelege sau pe care se presupune în mod rezonabil că o înțelege, cît mai curînd posibil după obținerea formei de protecție, despre drepturile și la obligațiile pe care le are;

b) de a rămîne pe teritoriul Republicii Moldova și de a obține documentele corespunzătoare pentru confirmarea identității și pentru trecerea frontierei de stat;

c) de a alege locul de reședință și de a circula liber în condițiile stabilite de legislație pentru străini;

d) de a fi angajat de persoane fizice sau juridice, de a exercita profesii libere, de a desfășura activitate de întreprinzător, în conformitate cu legislația în vigoare;

- e) de a fi salarizat și de a beneficia de celelalte drepturi materiale ce decurg din activitățile desfășurate, precum și de asigurare socială, în condițiile legii;
- f) de a fi încadrat în învățământul obligatoriu și în celelalte forme de învățământ în condițiile stabilite de lege pentru cetățenii Republicii Moldova;
- g) de a beneficia, în cazul familiei cu copii, precum și al minorului neînsoțit, de toate măsurile de asistență socială acordate, în conformitate cu legislația în vigoare, copiilor cetățeni ai Republicii Moldova;
- h) de a beneficia de un tratament identic cu cel acordat cetățenilor Republicii Moldova în ce privește libertatea de a profesa propria religie și de a da educație religioasă copiilor;
- i) de a se bucura, în sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală, de aceleași drepturi ca și cetățenii Republicii Moldova în condițiile stabilite de legislația în vigoare;
- j) de a i se proteja datele personale și orice alte detalii în legătură cu cazul său;
- k) de a avea acces liber în instanță de judecată și la asistență administrativă;
- l) de a nu fi returnat sau expulzat, cu excepția cazurilor prevăzute de prezenta lege;
- m) de a fi cazat temporar în centre de cazare în condițiile prevăzute de Guvern;
- n) de a solicita măsuri de integrare în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Beneficiarii de protecție internațională pot solicita un ajutor bănesc pentru o perioadă de 6 luni, în limitele disponibilităților financiare ale statului, dacă, din motive obiective, aceștia sînt lipsiți de mijloace de existență. Modul și condițiile de acordare a ajutorului bănesc sînt stabilite de Guvern.

Articolul 34. Obligațiile beneficiarilor de protecție internațională

Beneficiarul de protecție internațională este obligat:

- a) să cunoască și să respecte Constituția Republicii Moldova, prevederile prezentei legi și ale altor acte normative;
- b) să aibă un comportament corect și civilizat, să respecte regulile stabilite de autoritățile competente în domeniul azilului și să răspundă la solicitările acestora;
- c) să respecte reglementările interne ale centrelor de cazare;

d) să se adreseze Direcției azil și integrare pentru obținerea unui nou buletin de identitate, la expirarea termenului de valabilitate al celui vechi, cu cel puțin 30 de zile înainte de expirare, iar în caz de pierdere sau deteriorare, în termen de 3 zile;

e) să participe la sesiunile de acomodare socioculturală.

Articolul 35. Accesul la măsurile de integrare

Beneficiarii de protecție internațională au acces la măsurile de integrare în conformitate cu prevederile Legii nr. 274 din 27 decembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova.

Articolul 36. Cazarea beneficiarilor de protecție internațională

(1) În centrele de cazare pot fi cazați beneficiarii de protecție internațională, precum și membrii de familie ai acestora care au același statut și au intrat în programul de integrare.

(2) Nu pot beneficia de cazare în centrele de cazare:

a) cetățenii Republicii Moldova;

b) persoanele căsătorite cu cetățeni ai Republicii Moldova;

c) străinii care au domiciliat pe teritoriul Republicii Moldova mai mult de 5 ani și au solicitat ulterior azil;

d) beneficiarii de protecție internațională care au domiciliat pe parcursul procedurii de azil în afara centrelor de cazare, cu excepția celor care au intrat în programul de integrare;

e) persoanele care pot pune în pericol viața și/sau sănătatea persoanelor cazate în centrele de cazare.

Articolul 37. Actele de identitate ale beneficiarilor de protecție internațională

(1) Beneficiarului de protecție internațională i se eliberează buletin de identitate.

(2) Beneficiarul de protecție internațională poate obține, la solicitare, document de călătorie care să îi permită deplasarea în afara teritoriului Republicii Moldova, cu excepția cazurilor prevăzute expres de legislația în vigoare.

(3) Actele de identitate ale beneficiarilor de protecție internațională se eliberează de Biroul migrație și azil în baza deciziei de acordare a protecției internaționale, în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 38. Repatrierea voluntară

(1) Repatrierea voluntară înseamnă întoarcerea benevolă a refugiatului în țara sa de origine.

(2) La realizarea repatrierii voluntare, Direcția azil și integrare asigură respectarea următoarelor condiții:

- a) repatrierea să aibă un caracter voluntar, asupra refugiatului să nu se exercite nici un fel de presiune din partea autorităților;
- b) voința refugiatului de a se repatria să fie exprimată în scris;
- c) la dispoziția refugiatului să fie pusă toată informația disponibilă privitor la țara lui de origine, să i se comunice garanțiile oferite de aceasta și condițiile de acolo, pentru a i se facilita luarea deciziei de repatriere;
- d) să se verifice asigurarea refugiatului care se repatriază cu documente de călătorie și cu alte acte necesare pentru a i se facilita repatrierea;
- e) în caz de necesitate sau în cadrul programelor de repatriere voluntară, să se ia toate măsurile pentru a se asigura că garanțiile oficiale oferite de țările de origine privind siguranța întoarcerii refugiatului vor fi respectate în întregime și că repatrierea va avea loc în siguranță și fără lezarea demnității lui.

Secțiunea 3. Drepturile și obligațiile beneficiarilor de protecție temporară

Articolul 39. Drepturile beneficiarilor de protecție temporară

Beneficiarul de protecție temporară are dreptul:

- a) de a nu fi returnat în țara în care riscă să i se aducă atingere vieții, libertății sau integrității sale fizice sau psihice;
- b) de a fi informat în scris, într-o limbă pe care o înțelege sau pe care se presupune în mod rezonabil că o înțelege, despre drepturile și obligațiile pe care le are în perioada de protecție temporară;
- c) de a i se elibera un document de identitate pentru perioada respectivă prin care i se acordă permisiunea de a rămâne pe teritoriul Republicii Moldova;
- d) de a munci, la solicitare, o perioadă care să nu depășească perioada protecției temporare;
- e) de a avea acces la cazare corespunzătoare;

- f) de a primi asistență medicală primară și asistență medicală de urgență conform legislației în vigoare;
- g) de a avea acces la învățământul obligatoriu, în cazul minorilor, în aceleași condiții ca și copiii cetățeni ai Republicii Moldova;
- h) de a beneficia, în cazul familiei cu copii, precum și al minorului neînsoțit, de toate măsurile de asistență socială acordate, în conformitate cu legislația în vigoare, copiilor cetățeni ai Republicii Moldova.

Articolul 40. Obligațiile beneficiarilor de protecție temporară

Beneficiarul de protecție temporară este obligat:

- a) să aibă un comportament corect și civilizată, să respecte regulile stabilite de autorități și să răspundă la solicitările acestora;
- b) să respecte regulamentul de ordine interioară al centrului de cazare;
- c) să ofere, în detaliu, toate informațiile în legătură cu persoana sa;
- d) să răspundă la întrebările care îi sînt adresate de autoritatea competentă în domeniul azilului;
- e) să predea documentele pe care le are la dispoziție;
- f) să informeze, în timp de 10 zile, Direcția azil și integrare despre orice schimbare a statutului său juridic, a stării civile, despre pierderea sau deteriorarea documentelor de identitate emise de această direcție;
- g) să colaboreze cu autoritățile competente în domeniul azilului;
- h) să răspundă la solicitările organelor cu atribuții în domeniul azilului;
- i) să se supună fotografierii și înregistrării dactiloscopice obligatorii;
- j) să se supună examenului medical gratuit, din motive de sănătate publică;
- k) la cazare în centrul de cazare, să prezinte obiectele pe care le are asupra sa în vederea inventarierii lor;
- l) să respecte legislația privind regimul străinilor în Republica Moldova, în măsura în care legea nu dispune altfel;
- m) să respecte prezenta lege, legislația Republicii Moldova în vigoare.

Capitolul VI. PROCEDURA DE EXAMINARE A CERERII DE AZIL

Secțiunea 1. Garanții procedurale

Articolul 41. Accesul la procedură

Autoritățile competente asigură accesul la procedura de azil oricărui străin, aflat pe teritoriul Republicii Moldova sau la frontieră de stă, din momentul manifestării de voință, exprimată în scris sau verbal, din care să rezulte că acesta solicită protecția statului Republica Moldova.

Articolul 42. Rolul activ

(1) La soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente investighează din oficiu orice împrejurare de fapt și de drept care ar putea conduce la soluționarea cauzei, chiar dacă împrejurarea nu a fost invocată sau menționată expres în cererea de azil sau în plîngere.

(2) La soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente au obligația să cerceteze toate aspectele relevante ale cererii de azil, în colaborare cu solicitantul, după caz, sau la solicitarea acestuia.

(3) În vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin.(1) și (2), autoritățile competente să soluționeze cererile de azil pot solicita expertize, consulta experți, efectua verificări referitoare la identitatea solicitanților, în condițiile legislației în vigoare.

Articolul 43. Cerințele privind examinarea cererii

(1) Cererile de azil sînt examinate în mod individual, obiectiv și imparțial de către un personal calificat, care cunoaște standardele relevante aplicabile în domeniul legislației privind azilul.

(2) La examinarea cererii se vor lua în considerare informațiile precise și actualizate din surse diferite despre situația generală din țara de origine a solicitantului de azil, pentru evaluarea situației lui personale.

(3) Motivele de acordare a unei forme de protecție, în condițiile prezentei legi, se examinează în cadrul unei proceduri unice, succesiv, din perspectiva corespunderii definiției de refugiat și aflării în una din situațiile pentru care se acordă protecție umanitară.

(4) Cererile de acordare a protecției temporare se examinează în conformitate cu art.22-27.

Articolul 44. Beneficiul dubiului

Atunci cînd o parte din motive sau cînd toate motivele invocate în cererea de azil, care ar justifica acordarea unei forme de protecție, nu sînt probate cu documente sau cu alte dovezi, se acordă beneficiul dubiului dacă sînt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

- a) solicitantul a depus toate eforturile pentru a-și susține cererea de azil;
- b) toate elementele relevante aflate la dispoziția solicitantului au fost prezentate, iar lipsa unor astfel de elemente a fost justificată în mod rezonabil;
- c) declarațiile solicitantului sînt considerate coerente și plauzibile și nu sînt contrazise de informațiile din țara de origine, relevante pentru cazul acestuia;
- d) solicitantul a depus cererea de azil cît mai curînd posibil, iar eventuala întîrziere este justificată prin motive întemeiate;
- e) credibilitatea generală a solicitantului a fost stabilită.

Articolul 45. Persecuția și vătămările grave

(1) Actele considerate ca fiind o persecuție, în sensul art.17, trebuie:

a) să fie suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, în special a drepturilor de la care nu se pot face derogări potrivit art.15 alin.(2) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de Republica Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr.1298-XII din 24 iulie 1997;

b) să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sînt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura menționată la lit.a).

(2) Actele de persecuție care pot fi calificate ca atare potrivit alin.(1) pot să ia forma:

a) actelor de violență fizică și psihică, inclusiv a celor de violență sexuală;

b) măsurilor legale, administrative, polițienești și/sau judiciare care sînt discriminatorii sau care sînt aplicate într-o manieră discriminatorie;

c) acuzării sau pedepsei discriminatorii sau disproporționate;

d) imposibilității rejudecării ca urmare a unei pedepse discriminatorii sau disproporționate;

e) acuzării sau pedepsirii ca urmare a refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci cînd îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvîrșirea de

infrafracțiuni sau de acte care cad sub incidența clauzelor de excludere prevăzute la art.17;

f) abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva minorilor.

(3) Prin vătămări grave, în sensul prezentei legi, se înțelege prezența uneia din următoarele situații:

a) existența unei condamnări la pedeapsă capitală sau existența pericolului execuției;

b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în țara sa de origine;

c) amenințarea gravă și individuală la viața sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violență generalizată în situații de conflict armat internațional sau intern.

Articolul 46. Motive de persecuție

(1) La aprecierea motivelor de persecuție, autoritățile competente trebuie să țină cont de următorii factori:

a) conceptul de rasă, care include considerente de culoare, descendență sau de apartenență la un anumit grup etnic;

b) conceptul de religie, care include orientarea spre credințe teiste, nonateiste și ateiste, participarea sau neparticiparea la ritualuri formale în public sau în mod privat, fie singur, fie împreună cu alții, alte acte religioase sau exprimări ale credințelor, sau forme de conduită personală ori comună bazate sau impuse de o anumită religie;

c) conceptul de naționalitate nu se va limita la noțiunea de cetățenie sau la apatridie, dar va include apartenența la un grup determinat prin identitatea sa culturală, etnică sau lingvistică, prin originile geografice sau politice comune ori prin relația pe care o are cu populația unui alt stat;

d) conceptul de grup social, în cazul în care:

- membrii numitului grup au caracteristici înnăscute sau un trecut comun, care nu poate fi schimbat, sau trăsături ori credințe atât de importante pentru identitate și conștiință încât persoana nu poate fi forțată să renunțe la ele;

- grupul are o identitate distinctă în țara respectivă deoarece este perceput ca fiind diferit de restul societății;

- în funcție de circumstanțele din țara de origine, un anumit grup social poate include un grup bazat pe trăsături comune orientării sexuale. Orientarea sexuală nu poate fi

considerată o trăsătură a grupului social, în sensul prezentului articol, atunci când acțiunile specifice orientării sexuale sînt fapte penale potrivit legislației Republicii Moldova. Aspectele referitoare la sexe pot fi incluse în noțiunea de orientare sexuală, cu condiția să nu fie unicul motiv al aplicării acestui articol;

e) conceptul de opinie politică, care include deținerea unei opinii cu privire la o anumită problemă, legată de eventuali agenți de persecuție menționați la art.47 și de politicile și metodele acestora, indiferent dacă acea opinie a fost sau nu manifestată de solicitant.

(2) Conform noțiunii de refugiat, trebuie să existe o legătură între motivele menționate în prezentul articol și actele de persecuție stabilite la art.45 alin.(1) și (2).

(3) În evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție nu are importanță că solicitantul are trăsăturile rasiale, religioase, de naționalitate, sociale sau politice care au determinat acțiunea de persecuție, cu condiția ca o asemenea caracteristică să-i fi fost atribuită de către agentul de persecuție.

Articolul 47. Agenții de persecuție sau vătămări grave

Agenți de persecuție sau vătămări grave sînt:

a) statul;

b) partidele sau organizațiile care au sub control statul sau o parte importantă din teritoriul statului;

c) agenții neguvernamentali, în cazul în care se poate demonstra că agenții menționați la lit. a) și b), inclusiv organizațiile internaționale, nu pot sau nu doresc să acorde o protecție împotriva persecuției sau a vătămărilor grave în sensul art. 47-1.

Articolul 47-1. Agenții de protecție

(1) Protecția împotriva persecuției sau a vătămărilor grave poate fi asigurată numai de către:

a) stat;

b) partide sau organizații, inclusiv organizații internaționale care controlează statul sau o parte importantă din teritoriul acestuia, cu condiția ca acestea să fie dispuse și în măsură să ofere protecție în conformitate cu alin. (2).

(2) Protecția împotriva persecuției sau vătămărilor grave trebuie să fie efectivă și să nu aibă un caracter temporar. Aceasta se acordă, în general, atunci când agenții menționați la alin. (1) iau măsuri rezonabile pentru a împiedica persecuția sau

vătămrile grave, atunci cînd dispun de un sistem juridic eficient care să permită descoperirea, urmărirea penală și sancționarea acțiunilor ce constituie o persecuție sau o vătămare gravă și atunci cînd solicitantul are acces la o astfel de protecție.

Articolul 48. Temerea bine întemeiată de a fi persecutat sau riscul real de a fi supus unor vătămări grave

(1) La evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau a riscului real de a fi supus unor vătămări grave, autoritățile competente trebuie să se bazeze atît pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cît și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine.

(2) O temere bine întemeiată de persecuție sau un risc real de a fi supus unor vătămări grave se poate baza pe acțiuni exercitate de solicitant după părăsirea țării de origine, în special în cazul în care s-a stabilit că acțiunile respective constituie expresia și continuarea convingerilor sau a orientărilor pe care le avea în țara de origine.

Articolul 49. Refugiul intern

(1) La examinarea cererii de azil se poate stabili că solicitantul nu are nevoie de protecție internațională dacă într-o regiune din țara sa de origine nu se justifică temerea bine întemeiată de persecuție sau riscul real de a fi supus unor vătămări grave și dacă se poate aștepta în mod rezonabil ca solicitantul să rămînă în acea regiune.

(2) La examinarea situației menționate la alin.(1) se va ține cont de situația generală actuală din acea regiune a țării și de circumstanțele personale ale solicitantului existente la data luării deciziei cu privire la cererea de azil.

Articolul 50. Cerințele privind decizia Direcției azil și integrare cu privire la cererea de azil

(1) În cazul respingerii unei cereri cu privire la azil, decizia trebuie să fie motivată și să cuprindă în mod obligatoriu situația de fapt și de drept, precum și informații privind calea de atac a acesteia, termenul de depunere a plîngerii și organul la care se depune plîngerea împotriva deciziei de respingere.

(2) Decizia privind cererea de azil se comunică în scris, în limba de stat a Republicii Moldova, urmînd să fie tradusă verbal în limba pe care solicitantul o înțelege.

(3) Direcția azil și integrare nu comunică solicitantului motivele acordării unei forme de protecție pe teritoriul Republicii Moldova.

Secțiunea 2. Procedura ordinară

Articolul 51. Cererea de azil

(1) Cererea de azil se depune personal de către străin, de îndată ce:

a) s-a prezentat în punctul de trecere a frontierei de stat;

b) se află pe teritoriul Republicii Moldova;

c) în țara de origine a străinului cu drept de ședere în Republica Moldova au survenit evenimente care îl determină să ceară protecție.

(2) Nu se admite depunerea cererilor de azil în afara teritoriului Republicii Moldova.

(3) Autoritățile competente nu pot refuza primirea cererii de azil pe motiv că a fost depusă tardiv.

(4) Nu se admit cereri colective.

(5) În cazul minorului neînsoțit, cererea de azil se depune de reprezentantul lui legal.

(6) În cazul persoanei în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, cererea de azil se depune de către tutore, după numirea lui.

(7) În cazul în care solicitantul nu știe să scrie, funcționarul care primește cererea completează cererea potrivit declarației orale a solicitantului. Cererea este semnată de solicitant, funcționar și interpret. În cazul în care solicitantul nu poate semna, se aplică amprenta lui digitală.

Articolul 52. Autoritățile competente să primească cereri de azil

Autoritățile competente să primească cereri de azil sînt:

a) Direcția azil și integrare și subdiviziunile structurale și teritoriale ale Biroului migrație și azil;

b) Poliția de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne;

c) organele de poliție;

d) instituțiile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor sau subdiviziunile de detenție provizorie din cadrul organelor de drept.

Articolul 53. Cererile de azil depuse la Direcția azil și integrare

(1) După înregistrarea cererii de azil la Direcția azil și integrare, solicitantul va completa un chestionar în limba de stat a Republicii Moldova sau în limba pe care o înțelege.

(2) Chestionarul va cuprinde în mod obligatoriu datele personale ale solicitantului, ale persoanelor care îl însoțesc, denumirea țărilor tranzitate, motivele care l-au determinat să plece din țara de origine, precum și lista documentelor de identitate sau de călătorie aflate în posesia sa.

(3) Pentru identificare și evidență, solicitanților de azil li se deschid dosare personale, care vor conține date referitoare la identitatea lor, fotografii, amprente digitale și alte date. Modul de evidență, de ținere și de păstrare a dosarelor se stabilește prin ordin al directorului Biroului migrație și azil.

Articolul 54. Cererile de azil depuse la alte autorități competente să le primească

(1) Cererile înaintate Poliției de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, organelor de poliție, subdiviziunilor structurale și teritoriale ale Biroului migrație și azil, instituțiilor subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor sau subdiviziunilor de detenție provizorie din cadrul organelor de drept urmează a fi expediate Direcției azil și integrare, în condițiile prezentei legi.

(2) Autoritățile prevăzute la alin.(1) încheie, în condiții de confidențialitate, proces-verbal în care se indică:

a) datele privind identitatea persoanei, iar în cazul în care persoana nu o poate confirma documentar, se indică identitatea declarată;

b) circumstanțele care au determinat persoana să solicite azil;

c) țara de origine;

d) alte date declarate de solicitantul de azil sau date despre care autoritățile competente prevăzute la alin.(1) sînt în cunoștință de cauză;

(3) Poliția de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne va asigura accesul pe teritoriul Republicii Moldova al solicitanților de azil numai după informarea Biroului migrație și azil și cu permisiunea lui, care, la rîndul său, îi va prelua în 24 de ore de la frontiera de stat pentru a le examina cererile depuse.

(4) Personalul autorităților prevăzute la alin. (1), în cazul primirii cererilor de azil, va respecta drepturile solicitanților de azil.

Articolul 55. Interviewarea solicitanților de azil

(1) Înainte de emiterea unei decizii privind cererea de azil, solicitantului de azil i se dă posibilitatea de a susține un interviu cu privire la cererea sa. Interviul este efectuat cît mai curînd posibil, dar nu mai tîrziu de 21 de zile de la data depunerii cererii.

(2) În cazul în care este necesară o cercetare suplimentară a informațiilor din țara de origine, precum și a altor circumstanțe pertinente referitoare la cererea de azil, termenul prevăzut la alin.(1) poate fi prelungit cu 21 de zile.

(2-1) Interviuul personal are loc, de regulă, fără prezența membrilor de familie, cu excepția cazului în care Direcția azil și integrare consideră necesară prezența lor, în scopul unei examinări corespunzătoare.

(3) Interviuul are loc în condiții de confidențialitate.

(4) Interviuul este efectuat de către un consilier de decizie care este obligat:

a) să asigure organizarea și buna desfășurare a interviuului;

b) să verifice faptele expuse de solicitantul de azil;

c) să ia în considerare, pe cât este posibil, situația personală sau generală în care se înscrie cererea de azil, inclusiv originea sau vulnerabilitatea solicitantului;

d) să pună la dispoziția solicitantului de azil un interpret care să asigure o comunicare adecvată între solicitant și consilier.

(4-1) Solicitantul de azil poate solicita efectuarea interviuului cu consilierul de decizie de același sex, cu excepția cazului când există rațiuni pentru a considera că această solicitare se bazează pe motive care nu au legătură cu dificultățile din partea solicitantului de a prezenta toate motivele cererii sale de azil.

(5) Interviuul se va desfășura în limba pe care solicitantul o alege. Acolo unde se presupune în mod rezonabil că solicitantul înțelege o altă limbă, interviuul se poate desfășura în limba respectivă. Preventiv, consilierul de eligibilitate trebuie să se convingă de faptul că limba în care urmează să se desfășoare interviuul îi este suficient de accesibilă.

(6) Solicitantul de azil poate fi interviuul în prezența unui avocat. La interviu au dreptul să asiste reprezentanții ÎCNUR și ai organizațiilor neguvernamentale, cu acordul solicitantului.

(7) Pe parcursul interviuului, solicitantul trebuie să răspundă personal la întrebările care îi sînt adresate.

(8) Interviuul este consemnat în scris într-o notă de interviu și urmează să fie clarificate aspectele necesare analizei cererii de azil. Nota de interviu va cuprinde în mod obligatoriu: datele de identificare a solicitantului de azil, numele consilierului de decizie care efectuează interviuul, numele interpretului, datele altor participanți la interviu, limba în care se desfășoară interviuul, declarațiile solicitantului referitoare la

motivele de azil, precum și orice altă informație care să ducă la soluționarea cererii de azil.

(9) La finalul interviului, consilierul de decizie aduce la cunoștință solicitantului de azil conținutul notei de interviu. Nota este semnată de către consilierul de decizie, solicitantul de azil, interpret și, după caz, de alți participanți la interviu.

(10) Dacă solicitantul refuză să semneze nota de interviu, motivele refuzului vor fi consemnate în dosarul său. Refuzul solicitantului de a semna nota de interviu nu împiedică Direcția azil și integrare să emită o decizie cu privire la cererea acestuia.

(11) În caz de necesitate, consilierul de eligibilitate poate efectua un nou interviu.

(12) Solicitantul poate amâna efectuarea interviului din motive întemeiate, însă termenul nu poate depăși 5 zile.

(13) În cazul în care solicitantul nu se prezintă consecutiv la 3 interviuri fără a prezenta motive întemeiate, se va lua o decizie în baza materialelor cuprinse în dosar.

(14) Solicitantul are dreptul să ia cunoștință, la solicitare, de nota de interviu după comunicarea deciziei privind respingerea cererii de azil.

(15) Interviul poate fi omis în cazul în care:

a) Direcția azil și integrare este în măsură să ia o decizie pozitivă pe baza probelor din dosar;

b) nu este posibil să aibă loc, în special dacă se consideră că solicitantul nu poate sau nu este în măsură să fie interviuat din cauza unor circumstanțe durabile independente de voința sa. Atunci când există îndoieli, solicitantul de azil este supus unui examen medical sau psihologic pentru a se stabili dacă starea care face ca solicitantul să nu poată sau să nu fie în măsură să fie interviuat este temporară sau are caracter de durată;

c) Direcția azil și integrare, în urma unei examinări complete a informațiilor furnizate de solicitant și a conținutului dosarului, consideră că cererea este nefondată sau abuzivă.

(16) Interviul se înregistrează audio, după caz – audiovideo, cu informarea în prealabil a solicitantului. Modul de înregistrare a interviurilor se stabilește prin ordin al directorului Biroului migrație și azil.

(17) Solicitantul are dreptul să ia cunoștință, la solicitare, de înregistrarea audio sau audiovideo a interviului său după comunicarea deciziei privind respingerea cererii de azil.

Articolul 56. Analizarea motivelor invocate de solicitantul de azil

La analizarea cererii de azil, se va ține cont:

- a) de vârsta, de trecutul, inclusiv cel al rudelor apropiate, de identitatea, naționalitatea, țările și locurile de reședință anterioare, de cererile anterioare de azil, de rutele de tranzit, documentele de identitate și de călătorie, de motivele pentru care se solicită acordarea unei forme de protecție;
- b) de faptele relevante referitoare la țara de origine, la momentul luării deciziei, inclusiv de legile și regulamente din țara de origine și de modalitatea în care sînt aplicate;
- c) de declarațiile și documentele relevante prezentate de solicitant, inclusiv de informațiile cu privire la faptul dacă a fost supus persecuției sau la posibilitatea de a fi persecutat sau expus unor vătămări grave la întoarcere în țara de origine;
- d) de situația individuală sau de circumstanțele personale ale solicitantului: reprezintă ele persecuție sau vătămări grave;
- e) de acțiunile solicitantului, ulterioare părăsirii țării de origine: au fost ele direcționate exclusiv sau în principal spre crearea condițiilor necesare depunerii cererii de azil, evaluării posibilității ca aceste acțiuni să conducă la persecuție sau la cauzarea unor vătămări grave solicitantului în cazul reîntoarcerii în țara de origine;
- f) de existența posibilității ca solicitantul să beneficieze de protecția unei alte țări, a cărei cetățenie a dobîndit-o.

Articolul 57. Colectarea informațiilor relevante pentru soluționarea cererii de azil

- (1) Consilierul de eligibilitate ia toate măsurile pentru colectarea informațiilor necesare soluționării cererii de azil.
- (2) La emiterea deciziei, autoritatea competentă poate lua în considerare informațiile oferite de ÎCNUR, rapoartele Organizației Națiunilor Unite referitoare la drepturile omului, alte informații.
- (3) Direcția azil și integrare poate solicita oricărei autorități publice centrale sau locale orice document necesar analizei situației solicitantului și examinării cererii lui de azil, cu respectarea confidențialității în sensul art.13.
- (4) Direcția azil și integrare poate solicita expertize și poate consulta experți dacă este necesar în procesul decizional.

(5) Pentru examinarea cazurilor individuale, autoritatea competentă:

a) nu divulgă autorului presupus al persecuției la care a fost supus solicitantul de azil informațiile cu privire la cererile individuale de azil sau faptul că a fost depusă cerere;

b) nu obține informații de la autorul presupus al persecuției într-un mod care i-ar putea divulga faptul că solicitantul a depus cerere și care ar periclita integritatea fizică a solicitantului și a persoanelor aflate în întreținerea lui, libertatea și siguranța membrilor lui de familie care se află în țara de origine.

Articolul 58. Procedura de examinare a cererii de azil

(1) Examinarea cererii de azil se efectuează în cadrul procedurii de azil, în conformitate cu principiile și cu garanțiile procedurale prevăzute de prezenta lege.

(2) Termenul de examinare a cererii de azil este de pînă la 6 luni.

(3) Dacă o decizie nu poate fi luată în termenul stabilit la alin. (2) din motive independente de Direcția azil și integrare, acest termen poate fi prelungit, cu condiția efectuării acțiunilor necesare luării unei atare decizii. Termenul poate fi prelungit cîte o lună, dar nu va depăși 3 luni.

(4) În cazul în care, în termen de 6 luni, nu se poate lua o decizie, solicitantul trebuie:

a) să fie informat în scris despre întîrziere;

b) să primească, la solicitare, informații despre termenul în care se preconizează emiterea unei decizii cu privire la cererea sa.

Articolul 59. Renunțarea la cererea de azil

(1) În cazul în care renunță în mod expres la cererea sa de azil pînă la emiterea unei decizii privitor la ea, solicitantul de azil va fi informat cu privire la consecințele renunțării sale.

(2) În cazul renunțării la cererea de azil, conducătorul Direcției azil și integrare emite o dispoziție privind încetarea examinării cererii de azil.

(3) Dispoziția privind încetarea examinării cererii de azil se comunică de îndată solicitantului în scris, prin comunicare directă sau prin trimitere poștală la ultima lui adresă declarată.

(4) În cazul renunțării la cererea de azil, solicitantul are obligația de a părăsi teritoriul Republicii Moldova la expirarea perioadei de 15 zile de la comunicarea sau recepționarea dispoziției, după care cade sub incidența legislației privind regimul juridic al străinilor și a altor acte normative ce reglementează aflarea cetățenilor străini

pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 59-1. Renunțarea implicită la cererea de azil

(1) În cazul în care solicitantul renunță în mod implicit la cererea sa de azil pînă la emiterea unei decizii privitor la ea, conducătorul Direcției azil și integrare emite o dispoziție privind încetarea examinării cererii de azil.

(2) Direcția azil și integrare poate prezuma că solicitantul a renunțat implicit la cererea sa de azil în cazul în care:

a) a părăsit teritoriul Republicii Moldova;

b) nu s-a prezentat la interviul prevăzut la art. 55 în pofida notificărilor repetate, cu excepția cazului în care solicitantul demonstrează că neprezentarea se datorează unor circumstanțe independente de voința sa;

c) nu s-a prezentat la sediul Direcției azil și integrare pentru prelungirea valabilității documentului de identitate temporar de solicitant de azil timp de 60 de zile de la data expirării valabilității documentului, cu excepția cazului în care solicitantul demonstrează că neprezentarea se datorează unor circumstanțe independente de voința sa.

Articolul 60. Decizia privind cererea de azil

(1) După interviuarea solicitantului de azil, în baza informației pregătite de Direcția azil și integrare, șeful acestei direcții emite una din următoarele decizii:

a) recunoașterea statutului de refugiat;

b) acordarea protecției umanitare;

c) respingerea cererii de azil.

(2) Decizia privind acordarea protecției umanitare va cuprinde și motivele nerecunoașterii statutului de refugiat.

(3) Orice decizie a Direcției azil și integrare privind cererea de azil se comunică de îndată solicitantului în scris, prin comunicare directă sau prin trimitere poștală la ultima lui adresă declarată. La solicitare, se eliberează către ÎCNUR o copie de pe decizie.

(4) În cazul acordării unei forme de protecție, Direcția azil și integrare informează beneficiarul despre drepturile și obligațiile sale.

(5) În cazul respingerii cererii de azil, în decizie se indică dreptul și termenul în care solicitantul de azil poate ataca, precum și obligația de a părăsi teritoriul Republicii Moldova la expirarea termenului de 15 zile de la data rămînerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii sale de azil.

Articolul 61. Procedura examinării în instanță de judecată

(1) Deciziile Direcției azil și integrare privind cererile de azil pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ fără respectarea vreunei proceduri prealabile.

(2) La etapa contenciosului administrativ, examinarea cererilor de azil se desfășoară cu respectarea principiului confidențialității în sensul art.13.

Secțiunea 3. Procedura rapidă

Articolul 62. Cererile de azil care fac obiectul procedurii rapide

În procedură rapidă se examinează următoarele cereri de azil:

a) abuzive;

b) evident nefondate;

c) înaintate de persoane care, prin activitatea sau prin apartenența lor la o anumită grupare, prezintă pericol pentru siguranța națională ori pentru ordinea publică.

Articolul 63. Cererea de azil abuzivă și cererea evident nefondată

(1) Cererea de azil este considerată abuzivă dacă:

a) solicitantul a indus în eroare autoritățile în ceea ce privește identitatea și/sau cetățenia sa, și/sau autenticitatea documentelor sale, prezentînd informații sau documente false ori tăinuind informații și documente relevante care ar fi putut avea o influență nefavorabilă asupra deciziei;

b) solicitantul a depus o altă cerere de azil, furnizînd alte date personale;

c) solicitantul nu a furnizat nici o informație care să stabilească cu un grad rezonabil de certitudine identitatea sau cetățenia sa ori nu a prezentat cu rea-credință acte de identitate sau documente de călătorie care ar fi fost de ajutor la stabilirea identității sau a cetățeniei sale;

d) solicitantul a depus cerere numai pentru a amîna sau a împiedica punerea în executare a unei decizii anterioare sau iminente care ar conduce la expulzarea sa.

(2) Cererea de azil este considerată evident nefondată dacă:

a) solicitantul a făcut declarații incoerente, contradictorii, puțin plauzibile sau insuficiente, care fac, în mod cert, neconvingătoare afirmația sa că a fost supus unor persecuții;

b) solicitantul a depus o cerere nouă în care nu invocă noi elemente relevante cu privire la situația sa personală ori la situația din țara sa de origine;

c) solicitantul a intrat pe teritoriul Republicii Moldova în mod ilegal ori și-a prelungit ilegal șederea și, fără un motiv valabil, nu s-a prezentat la autorități și/sau nu a depus cerere de azil cât mai curînd posibil, avînd în vedere circumstanțele intrării sale în teritoriu.

(3) Motivele specificate la alin.(1) și (2) nu pot să prevaleze temerii bine întemeiate de persecuție, conform art.48.

Articolul 64. Examinarea cererii care face obiectul procedurii rapide

(1) Procedura rapidă poate începe în cadrul unei proceduri ordinare la data la care consilierul de eligibilitate constată existența uneia dintre situațiile prevăzute la art.63.

(2) După interviul și examinarea motivelor invocate în cererea de azil, Direcția azil și integrare se pronunță în cel mult 15 zile de la începerea procedurii rapide.

Articolul 65. Atacarea deciziei

(1) Deciziile Direcției azil și integrare privind cererile de azil care fac obiectul procedurii rapide pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ fără respectarea unei proceduri prealabile.

(2) În cazul în care cererea de azil a fost respinsă în procedură rapidă printr-o decizie irevocabilă, străinul este obligat să plece de pe teritoriul Republicii Moldova în aceeași zi în care i s-a comunicat decizia.

(3) În cazul în care nu este atacată, decizia Direcției azil și integrare devine irevocabilă.

Secțiunea 4. Procedura în cazul persoanelor cu necesități speciale

Articolul 66. Minorii neînsoțiți

(1) Cererea de azil a unui minor neînsoțit se examinează cu prioritate și nu poate face obiectul procedurii rapide.

(2) Autoritățile competente vor asigura accesul la serviciile de reabilitare pentru minorii victime ale abuzurilor, neglijenței, exploatării, torturii, tratamentelor inumane

sau degradante ori care au suferit de pe urma conflictelor armate și, în caz de necesitate, le vor acorda asistența și consilierea necesară.

(3) Opinia minorului neînsoțit este luată în considerare, acordându-i-se importanța cuvenită în raport cu vârsta și cu gradul lui de maturitate.

(4) Funcționarii care lucrează cu minori neînsoțiți au o pregătire conformă necesităților în dezvoltare a minorilor.

(5) Pornind de la interesul superior al copilului, luând în considerare opinia minorului neînsoțit în raport cu vârsta și cu gradul lui de maturitate, Direcția azil și integrare va iniția cât mai curînd posibil toate acțiunile necesare în vederea depistării/identificării părinților sau altor îngrijitori ai minorului neînsoțit.

(6) În cazul în care poate exista o amenințare la viața sau la integritatea minorului ori a rudelor lui apropiate, în special dacă aceștia au rămas în țara de origine, trebuie luate măsuri prin care să se asigure confidențialitatea colectării, procesării și circulației informațiilor cu privire la persoanele respective, pentru a se evita punerea în pericol a siguranței lor.

Articolul 67. Desemnarea reprezentantului legal în cazul minorului neînsoțit

(1) Autoritatea tutelară competentă desemnează, în conformitate cu legislația în vigoare, un reprezentant pentru fiecare minor neînsoțit semnalat de către Direcția azil și integrare.

(2) În cazul minorului neînsoțit solicitant de azil, procedura de azil se suspendă pînă la numirea reprezentantului legal. În perioada suspendării, minorul neînsoțit beneficiază de drepturile acordate solicitanților de azil.

(3) Direcția azil și integrare își coordonează acțiunile relative minorilor neînsoțiți cu autoritatea tutelară de referință.

(4) Reprezentantul legal își îndeplinește obligațiile reieșind din interesul superior al copilului.

(5) Direcția azil și integrare va solicita autorităților tutelare înlocuirea reprezentantului legal ale cărui interese intră în conflict sau ar putea eventual intra în conflict cu cele ale minorului neînsoțit.

Articolul 68. Examenul medical

(1) În cazul în care există dubii serioase privind vârsta minorului neînsoțit, iar aceasta nu poate fi probată prin alte mijloace, Direcția azil și integrare dispune, cu consimțămîntul prealabil, dat în scris, al minorului și al reprezentantului său legal,

efectuarea unei expertize medico-legale pentru determinarea vârstei.

(2) Direcția refugiați informează reprezentantul legal și minorul neînsoțit solicitant de azil, într-o limbă pe care acesta din urmă se presupune în mod rezonabil că o înțelege, despre posibilitatea efectuării unei expertize medicale pentru determinarea vârstei. Această informație trebuie să cuprindă, de asemenea, precizări referitoare la metodele de examinare medicală, posibilele consecințe ale rezultatului acestei examinări și efectele eventualului refuz de a se supune expertizei medicale.

(3) În cazul în care refuză fără motive întemeiate efectuarea expertizei medico-legale de evaluare a vârstei, minorul neînsoțit va fi considerat major la data depunerii cererii.

(4) Decizia de respingere a cererii de azil a unui minor neînsoțit care a refuzat să se supună examenului medical nu se întemeiază exclusiv pe acest refuz.

(5) În cazul minorului neînsoțit, procedura de azil este suspendată pînă la primirea rezultatelor expertizei medico-legale de către Direcția azil și integrare. În perioada suspendării, minorul va beneficia de drepturile acordate solicitanților de azil.

Articolul 69. Înaintarea cererii de azil de către minorul neînsoțit

(1) Interesele minorului neînsoțit solicitant de azil sînt apărute de reprezentantul său legal.

(2) Minorul neînsoțit solicitant de azil cu vîrstă de pînă la 14 ani depune cerere de azil prin reprezentantul său legal, iar cel cu vîrstă de 14 ani sau mai mult o poate depune personal, asistat neapărat de reprezentantul său legal.

(3) Minorul neînsoțit care și-a manifestat, în scris sau oral, în fața autorităților competente, voința de a obține o formă de protecție va fi înregistrat ca solicitant de azil, urmînd ca cererea de azil să fie depusă cît mai curînd posibil după numirea reprezentantului legal.

(4) În cazul în care minorul neînsoțit și-a manifestat, în scris sau oral, în fața autorităților prevăzute la art.52 lit.b)-d), voința de a obține o formă de protecție, autoritățile vor informa în aceeași zi Direcția azil și integrare, care va asigura transportul minorului.

Articolul 70. Interviewarea minorilor neînsoțiți solicitanți de azil

(1) În cazul minorilor interviul se ține, în prezența reprezentantului legal, de către un consilier de decizie cu pregătire specială.

(2) Interviewarea minorilor, inclusiv a celor neînsoțiți solicitanți de azil, se efectuează în toate cazurile posibile.

(3) Pînă la efectuarea interviului, reprezentantul legal face demersurile necesare pentru pregătirea minorului în vederea susținerii interviului.

(4) Consilierul de eligibilitate informează minorul despre scopul și posibilele consecințe ale interviului.

(5) Pe parcursul interviului, consilierul de eligibilitate va ține cont de gradul de maturitate și de inteligență al minorului.

Articolul 71. Cazarea minorilor neînsoțiți

(1) Minorilor neînsoțiți li se va aplica măsura de protecție a copilului separat de părinți, prin care se asigură condiții pentru creșterea și îngrijirea acestuia în servicii sociale de plasament, în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.

(2) Direcția azil și integrare solicită autorității tutelare de la locul aflării minorului neînsoțit plasamentul acestuia.

Articolul 72. Victimele torturii sau ale violenței

În situația în care solicitantul de azil prezintă informații sau semnalmente cu privire la aplicarea torturii sau altor tratamente inumane sau degradante, precum și că este victimă a oricărei forme de violență, Direcția refugiați va dispune efectuarea unei expertize medico-legale.

Articolul 73. Persoanele cu tulburări psihice (boli mintale sau deficiențe mintale)

(1) În situația în care există dubii serioase cu privire la discernământul solicitantului de azil, Direcția azil și integrare solicită efectuarea unei expertize psihiatrice în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

(2) În cazul în care, prin expertiză psihiatrică, se constată lipsa de discernământ al solicitantului de azil, Direcția azil și integrare inițiază procedura privind instituirea unei măsuri de ocrotire judiciare, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare pentru cetățenii Republicii Moldova.

(3) Pînă la numirea persoanei însărcinate cu ocrotirea, procedura de soluționare a cererii de azil este suspendată. Pe perioada suspendării procedurii de acordare a unei forme de protecție, solicitantul de azil lipsit de discernământ beneficiază de drepturile prevăzute pentru solicitanții de azil.

(4) Cererea solicitantului de azil în privința căruia a fost instituită tutela este depusă de tutore, după numire, în condițiile în care hotărîrea judecătorească nu dispune altfel.

(5) În cazul în care efectuarea interviului pentru determinarea statutului de refugiat poate fi realizată, ocrotitorul provizoriu, curatorul sau tutorele, după caz, va face demersurile necesare pentru pregătirea solicitantului de azil lipsit de discernământ în vederea susținerii interviului.

(6) Consilierul de decizie va informa solicitantul de azil lipsit de discernământ și reprezentantul său legal despre scopul și posibilele consecințe ale interviului.

(7) Interviul va fi ținut de un consilier de decizie cu pregătire specială în tehnica interviului persoanelor cu necesități speciale.

Secțiunea 5. Procedura de reunificare a familiei

Articolul 74. Reunificarea familiei

(1) Refugiatul sau beneficiarul de protecție umanitară poate solicita reunificarea familiei pe teritoriul Republicii Moldova, argumentând prin declarații, pe care le-a semnat, că membrii familiei sale nu cad sub clauzele de excludere.

(2) Procedura de reunificare a familiei nu va fi inițiată în privința străinului care nu are o decizie irevocabilă cu privire la cererea sa.

(3) Procedura de reunificare a familiei este aplicabilă în cazul în care refugiatul sau beneficiarul de protecție umanitară deține un document valabil, pentru care există motive întemeiate să se considere că va fi prelungit.

Articolul 75. Cererea de azil

(1) Cererea de azil se depune de către refugiat sau de către beneficiarul de protecție umanitară la Direcția azil și integrare în numele următorilor membri de familie aflați în afara teritoriului Republicii Moldova:

a) soțul (soția); și/sau

b) copilul, indiferent dacă este din căsătorie, din afara căsătoriei sau adoptat conform legii naționale din țara de origine.

(2) Căsătoria refugiatului sau a beneficiarului de protecție umanitară trebuie să fi fost încheiată înainte de intrare pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Cererea de azil va fi însoțită de documente care atestă relația de familie.

(4) Dacă este cazul, pentru a obține dovezi referitor la existența legăturilor familiale, Direcția azil și integrare poate efectua:

a) interviuri cu refugiatul sau cu beneficiarul de protecție umanitară;

b) alte investigații considerate necesare.

Articolul 76. Decizia privind acordarea permisiunii de reunificare a familiei

(1) Decizia privind acordarea permisiunii de reunificare a familiei se emite de către șeful Direcției azil și integrare.

(2) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale Republicii Moldova acordă vize membrilor de familie ai refugiatului sau ai beneficiarului de protecție umanitară după ce a fost acordată permisiunea prevăzută la alin.(1), la solicitarea Biroului migrație și azil.

(3) După intrarea pe teritoriul Republicii Moldova a membrilor de familie, în cazul în care există acordul lor cu privire la cererea de azil, examinarea acestei cereri va fi efectuată conform prevederilor prezentei legi.

(4) În cazul în care nu sînt îndeplinite condițiile pentru reunificarea familiei prevăzute de prezenta lege, Direcția azil și integrare emite o decizie de respingere a cererii de azil. Respingerea cererii nu poate avea la bază exclusiv lipsa documentelor care să ateste încheierea căsătoriei sau legătura de rudenie.

(5) După examinarea cererii de azil, va fi emisă o decizie în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai tîrziu de 9 luni de la data la care a fost depusă cererea. În situații excepționale legate de caracterul complex al procesării cererilor, limita de timp poate fi prelungită.

(6) În cazul în care nu se va lua nici o decizie pînă la expirarea termenului de 9 luni, persoana va fi informată:

a) în scris despre întîrziere;

b) la cerere despre termenul în care se preconizează emiterea unei decizii cu privire la cererea sa.

(7) Direcția azil și integrare nu va acorda permisiunea de reunificare a familiei în cazul membrilor de familie care au fost calificați ca agenți ai persecuției solicitantului permisiunii de reunificare.

Articolul 77. Reunificarea familiei în cazul minorilor neînsoțiți

(1) Reunificarea familiei în cazul minorilor neînsoțiți refugiați sau beneficiari de protecție umanitară se face în funcție de interesul superior al copilului.

(2) Direcția azil și integrare va iniția din oficiu procedura de reunificare a familiei. În cazul în care procedura de reunificare a familiei este inițiată din oficiu, se cere acordul reprezentantului legal sau, după caz, și al minorului neînsoțit. În toate cazurile se va ține cont de opinia minorului neînsoțit, căreia i se va acorda importanța cuvenită.

(3) În cazul în care a fost depistată familia minorului neînsoțit, Direcția azil și integrare analizează posibilitatea și condițiile de realizare a reunificării ei, emițând o decizie motivată în acest sens, care poate fi atacată pe calea contenciosului administrativ fără respectarea unei proceduri prealabile.

Secțiunea 6. Procedura de soluționare a noii cereri de azil

Articolul 78. Depunerea unei noi cereri de azil

(1) O nouă cerere de azil se depune în cazul existenței unei decizii irevocabile privind cererea anterioară sau a unei dispoziții privind încetarea examinării cererii de azil.

(2) Noua cerere de azil va fi admisă numai dacă sînt îndeplinite, alternativ, următoarele condiții:

a) au apărut circumstanțe noi, care nu au putut fi prezentate de solicitantul de azil în procedura anterioară de examinare a cererii din motive independente de voința sa, cu condiția ca aceste motive să nu fie rezultatul unor acțiuni provocate în scopul obținerii unei forme de protecție. Solicitantul este obligat să facă dovada existenței noilor motive invocate și a imposibilității prezentării lor pînă la data depunerii unei noi cereri;

b) au survenit transformări de ordin politic, militar, legislativ sau social în țara de origine, care pun în pericol viața sau libertatea solicitantului de azil.

(3) Noile cereri depuse la autoritățile prevăzute la art.52 lit.b)-d) se remit în aceeași zi Direcției azil și integrare.

Articolul 79. Examinarea noii cereri de azil

(1) Cererea depusă în condițiile art. 78 se examinează în mod prioritar, în cel mult 10 zile.

(2) Pe parcursul perioadei indicate la alin.(1), străinului i se acordă permisiunea de a sta pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 80. Decizia de acordare a accesului la o nouă procedură de azil

(1) Conducătorul Direcției azil și integrare va emite o decizie privind admiterea sau respingerea accesului la o nouă procedură în baza cererii motivate a străinului, a documentelor prezentate și în raport cu elementele cuprinse în dosarul personal al

acestui.

(2) Decizia se comunică în scris, personal sau la adresa indicată în noua cerere de azil.

(3) Pînă la acordarea accesului la o nouă procedură de azil, străinului i se aplică prevederile legislației cu privire la regimul străinilor.

(4) În cazul în care primește accesul la o nouă procedură de azil, străinul are drepturile și obligațiile prevăzute la art.28 și 31.

Articolul 80-1. Cererile de azil care nu fac obiectul procedurii de soluționare a noii cereri de azil

(1) Nu face obiectul procedurii de soluționare a noii cereri de azil cererea depusă în urma emiterii unei dispoziții privind încetarea examinării cererii de azil ca urmare a renunțării implicite de către solicitant la cererea sa de azil. Noua cerere de azil trebuie să fie depusă într-un termen de pînă la 9 luni de la data emiterii dispoziției privind încetarea examinării cererii de azil.

(2) În cazul cererilor specificate la alin. (1), Direcția azil și integrare reia examinarea cererii de azil din stadiul în care a fost întreruptă.

Capitolul VII. PROCEDURA DE ÎNCETARE ȘI DE ANULARE A UNEI FORME DE PROTECȚIE

Secțiunea 1. Procedura de încetare și de anulare a statutului de refugiat

Articolul 81. Încetarea statutului de refugiat

(1) Statutul de refugiat încetează dacă străinul:

- a) s-a repus în mod voluntar sub protecția țării a cărei cetățenie o are;
- b) după ce și-a pierdut cetățenia, a redobîndit-o în mod voluntar;
- c) a dobîndit o nouă cetățenie și se bucură de protecția țării a cărei cetățenie a dobîndit-o;
- d) s-a restabilit în mod voluntar în țara pe care a părăsit-o sau în afara căreia s-a aflat datorită temerii de persecuție;
- e) nu mai poate continua să refuze protecția țării de origine deoarece împrejurările care au determinat recunoașterea statutului de refugiat au încetat să existe;

f) fiind un apatrid, datorită faptului că circumstanțele în urma cărora a fost recunoscut ca refugiat au încetat să mai existe, se poate întoarce în țara în care avea domiciliul obișnuit.

(2) La aplicarea alin.(1) lit. e) și f), autoritățile competente vor aprecia dacă schimbarea împrejurărilor este atât de semnificativă și nu este temporară încât să nu mai fie justificată temerea de persecuție a refugiatului.

(3) Prevederile alin.(1) lit. e) și f) nu se aplică persoanei căreia i s-a recunoscut statutul de refugiat și care, din motive imperioase ce se referă la persecuții anterioare, refuză protecția țării de origine.

Articolul 82. Anularea statutului de refugiat

Statutul de refugiat se anulează dacă:

a) acest statut a fost recunoscut în baza unor declarații false, străinul a refuzat să prezinte anumite date ori s-a folosit de documente false care au fost luate în considerare la examinarea cererii sale de azil și care au fost decisive pentru recunoașterea formei de protecție, nu există alte motive care să conducă la menținerea statutului de refugiat;

b) după recunoașterea statutului de refugiat, străinul a săvârșit una din faptele specificate la art.18 ori s-a descoperit că a săvârșit o asemenea faptă înainte de rămânerea irevocabilă a deciziei prin care i s-a acordat acest statut.

c) există motive rezonabile de a-l considera pe străinul căruia i s-a recunoscut statutul de refugiat un pericol pentru securitatea Republicii Moldova;

d) ca urmare a faptului că străinul căruia i s-a recunoscut statutul de refugiat a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă pentru o infracțiune deosebit de gravă, reprezintă o amenințare pentru securitatea Republicii Moldova.

Articolul 83. Procedura de încetare sau de anulare a statutului de refugiat

(1) Procedura de încetare sau de anulare a statutului de refugiat se inițiază la dispoziția șefului Direcției azil și integrare.

(2) Reexaminarea dosarului refugiatului se va efectua în procedură ordinară.

(3) Refugiatul va fi informat în scris despre:

a) reexaminarea dosarului său;

b) dreptul de a beneficia de asistență juridică, de a i se asigura gratuit interpret, de a fi informat despre posibilitatea contactării reprezentanților ÎCNUR, de a fi consiliat și

asistat de un reprezentant al organizațiilor neguvernamentale.

(4) Consilierul de eligibilitate va efectua un interviu cu refugiatul în vederea clarificării situației acestuia.

(5) Refuzul privind efectuarea interviului nu exclude posibilitatea emiterii unei decizii pe baza documentelor și informației cuprinse în dosar.

Articolul 84. Decizia de încetare sau de anulare a statutului de refugiat

(1) După interviuarea refugiatului, în baza informațiilor pregătite de Direcția azil și integrare, șeful acesteia ia una din următoarele decizii:

a) menținerea statutului de refugiat;

b) încetarea statutului de refugiat;

c) anularea statutului de refugiat.

(2) Deciziile Direcției refugiați, prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ fără respectarea unei proceduri prealabile;

(3) Deciziile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) vor cuprinde în mod obligatoriu motivarea în fapt și în drept.

Articolul 85. Consecințele încetării sau anulării statutului de refugiat

(1) Încetarea sau anularea statutului de refugiat nu produce automat efecte juridice asupra membrilor de familie ai străinului.

(2) Străinului al cărui statut de refugiat a încetat sau a fost anulat printr-o decizie irevocabilă îi sînt aplicabile dispozițiile legale privind regimul juridic al străinilor.

Secțiunea 2. Procedura de încetare și de anulare a protecției umanitare

Articolul 86. Încetarea protecției umanitare

(1) Protecția umanitară încetează în cazul în care:

a) împrejurările care au dus la acordarea ei au încetat să existe ori s-au schimbat în așa măsură încît protecția acordată nu se mai justifică;

b) beneficiarul a redobîndit în mod voluntar cetățenia pierdută sau a dobîndit o nouă cetățenie, avînd protecția țării al cărei cetățean a devenit;

c) șederea pe teritoriul Republicii Moldova este legalizată în alt mod;

d) beneficiarul a renunțat la protecția acordată în conformitate cu prezenta lege.

(2) Direcția azil și integrare va aprecia dacă schimbarea circumstanțelor nu este temporară și este atât de semnificativă, încât să nu mai fie justificată temerea că beneficiarul de protecție umanitară va fi expus unor vătămări grave.

(3) Direcția azil și integrare va examina anual situația din țările de origine ale beneficiarilor de protecție umanitară în vederea aprecierii necesității menținerii protecției umanitare beneficiarilor acestei forme de protecție.

Articolul 87. Anularea protecției umanitare

(1) Protecția umanitară se anulează dacă:

a) a fost acordată în baza unor declarații false, străinul a refuzat să prezinte anumite date ori s-a folosit de documente false care au fost luate în considerare la examinarea cererii sale de azil și care au fost decisive pentru recunoașterea protecției umanitare, nu există alte motive care să conducă la menținerea protecției umanitare;

b) după acordarea protecției umanitare, străinul a săvârșit una din faptele specificate la art.20 ori s-a descoperit că a săvârșit o asemenea faptă înainte de rămânerea irevocabilă a deciziei prin care i s-a acordat această protecție.

(2) Procedura de încetare sau de anulare a protecției umanitare se efectuează în condițiile art.83.

Articolul 88. Decizia de încetare sau de anulare a protecției umanitare

(1) După interviuarea beneficiarului de protecție umanitară, în baza informațiilor pregătite de Direcția refugiați, șeful acesteia ia una din următoarele decizii:

a) menținerea protecției umanitare;

b) încetarea protecției umanitare;

c) anularea protecției umanitare.

(2) Deciziile Direcției azil și integrare, prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ fără respectarea unei proceduri prealabile.

(3) Deciziile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) vor cuprinde în mod obligatoriu motivarea în fapt și în drept.

Articolul 89. Consecințele încetării sau anulării protecției umanitare

(1) Încetarea sau anularea protecției umanitare nu produce automat efecte juridice asupra membrilor de familie ai străinului.

(2) Străinului a cărui protecție umanitară a încetat sau a fost anulată printr-o decizie irevocabilă îi sînt aplicabile dispozițiile legale privind regimul juridic al străinilor.

Capitolul VIII. RĂSPUNDEREA

Articolul 90. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Persoanele vinovate de încălcarea prezentei legi răspund în conformitate cu legislația civilă, contravențională sau penală.

Capitolul IX. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 91. (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publică...

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce propriile acte normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) Guvernul va stabili anual cuantumul ajutorului acordat beneficiarului de statut de refugiat și de protecție umanitară în conformitate cu prevederile art.33 alin.(2), în funcție de mărimea alocațiilor bugetare prevăzute în acest scop.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr.1286-XV din 25 iulie 2002 cu privire la statutul refugiaților (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.126-127, art.1003).

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021